

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา
รหัสวิชา ๑๐๑ ๓๑๙ ศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตขอนแก่น/คณะพุทธศาสตร์/สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๑๐๑ ๓๑๙ ศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต (๒-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปญโญ,ดร.
๕. ภาควิชาการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาควิชาการศึกษาที่ ๑ / ชั้นปีที่ ๓
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น อาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระพุทธเจ้าจารย์ (อ.จ. อาสภมหาเถร) ๓๐ หมู่ ๑ ต.โคกสี อ.เมือง จ.ขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา นิสิตทราบแนวคิดและทฤษฎีศึกษาศาสตร์ทั่วไปกับพระพุทธศาสนา หลักธรรมด้านการศึกษา การศึกษาตามไตรสิกขา การจัดการศึกษาวิถีพุทธ วิธีสอนของพระพุทธเจ้า คุณธรรมและจริยธรรมของครู
๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา เพื่อให้ นิสิตสามารถทราบแนวคิดศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสนา เพื่อให้ นิสิตสามารถทราบการจัดการเรียนการสอนแบบวิถีพุทธ เพื่อให้ นิสิตทราบภาวะผู้นำความเป็นครูวิถีพุทธ

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา ศึกษาความหมายและขอบข่ายของศึกษาศาสตร์ ทฤษฎีทางศึกษาศาสตร์ หลักธรรมสำคัญในพระไตรปิฎกที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา บูรณาการโดยเน้นเป้าหมายของการศึกษาตามไตรสิกขา กระบวนการจัดการศึกษาแบบกัลยาณมิตร และโยนิโสมนสิการ วิธีสอนของพระพุทธเจ้า คุณธรรมและจริยธรรมของครู			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา บรรยาย ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สอนเสริม ไม่มี การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน ไม่มี การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมง			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อภาค การศึกษา	สอนเสริม ไม่มี	การฝึกงาน ไม่มี	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล - จัดให้นิสิตพบอาจารย์เพื่อขอคำปรึกษาและแนะนำสัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมง โดยอาจารย์จะแจ้งวันเวลาให้นิสิตทราบ
--

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	- มีการสอดแทรกเรื่องการสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจาสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้องและในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา
ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบตลอดจนวินัยในตนเอง	- กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานเพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี - มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรมเพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ - มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมสร้างความกล้า

	ในการแสดงความคิดเห็น
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	- มีการให้ความรู้แก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (จาก มคอ.๒ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

๑.คุณธรรม จริยธรรม					๒.ความรู้					๓.ทักษะทางปัญญา				๔.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			๕.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔
●	○	●	○	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	●

๔.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>๓) มีภาวะผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งได้</p> <p>๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชชาติ และพระพุทธศาสนา</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม</p> <p>๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็น</p>	<p>๑) ขณะบรรยาย หรือทำกิจกรรมใดๆ ผู้บรรยายจะสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ และการเสียสละเพื่อส่วนรวม</p> <p>๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน</p> <p>๓) ยกกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม</p> <p>ให้นิสิตแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหา</p>	<p>๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อนสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน</p> <p>๒) ประเมินจากผลงานและความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๓) ประเมินคุณธรรมจริยธรรมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต</p>

มนุษย์		
--------	--	--

๔.๒.๒ ความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>๑) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาพระพุทธศาสนา</p> <p>๒) สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมโดยใช้แนวคิดทางด้านพระพุทธศาสนา รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือ</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>๓. สามารถติดตามความก้าวหน้าแนวคิดใหม่ๆทางด้านพระพุทธศาสนา พร้อมทั้งเข้าใจวิธีการนำไปประยุกต์ใช้</p> <p>๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและของโลก</p> <p>ทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาในสังคม</p> <p>๕. รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง</p>	<p>๑) บรรยาย</p> <p>๒) มอบหมายให้นำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ๑ เรื่อง</p> <p>๓) กิจกรรมในชั้นเรียน</p> <p>๔) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ปัญหา</p> <p>๕) สอนโดยใช้กรณีศึกษา</p> <p>๖) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ</p> <p>๗) เรียนรู้แบบร่วมมือ</p>	<p>๑) สอบ</p> <p>๒) สมุดบันทึก</p> <p>๓) รายงาน</p> <p>๔) การสังเกตพฤติกรรม</p>

๔.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>๑) คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ</p> <p>๒) สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>๓) สามารถรวบรวม ศึกษา</p>	<p>๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ</p> <p>๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา</p> <p>๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ</p> <p>๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ</p> <p>๕) ศึกษาดูงาน</p>	<p>๑) ประเมินจากผลงานและการของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และนำเสนออย่างเป็นระบบ</p> <p>๒) ประเมินผลจากข้อสอบกลางภาค / ปลายภาค ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนตอบโดยการคิดวิเคราะห์ ด้วยการนำ</p>

วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา และความต้องการ ๔) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทาง บาลีสันสกฤตได้อย่างเหมาะสม		ความรู้ทางหลักการ ทฤษฎีไป ประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาอย่าง เหมาะสมมีเหตุผล
---	--	--

๔.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการ เรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ
ความรับผิดชอบหลัก (๑) สามารถให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกในการ แก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งใน บทบาทของผู้นำ หรือในบทบาท ของผู้ร่วมทีมทำงาน ๒) มีความรับผิดชอบในการกระทำ ของตนเองและรับผิดชอบต่องานใน กลุ่ม ความรับผิดชอบรอง ๓) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดง ประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้ง ส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดง จุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเอง และของกลุ่ม	๑) มอบหมายงานให้ผู้เรียน ทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ ความรับผิดชอบและการเป็น สมาชิกที่ดีของกลุ่ม ๒) กำหนดกิจกรรมแบ่งกลุ่ม ตอบคำถามในชั้นเรียน ๓) มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรือ อ่าน บทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา	๑) ประเมินจากพฤติกรรมและการ แสดงออกของผู้เรียนระหว่าง การเรียนการสอนและการทำงานร่วมกับ เพื่อน ๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่ นำเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย

๔.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการ เรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้าน ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ
ความรับผิดชอบหลัก ๑) สามารถใช้เทคนิคทาง คณิตศาสตร์และสถิติ ในการ วิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย ข้อมูลทั้ง เชิงปริมาณและคุณภาพ ๔) สามารถใช้สารสนเทศและ เทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม	๑) มอบหมายกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสืบค้น สื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ ๒) มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-	๑) ประเมินจากความสามารถในการ นำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ๒) ประเมินจากผลงานตามกิจกรรม การเรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมาย

<p>ความรับผิดชอบ</p> <p>๒) สามารถแปลงข้อมูลเป็นข่าวสารที่มีคุณภาพและเหมาะสมต่อการสื่อสารทั้งกับบุคคลและกลุ่มคน ในสถานการณ์ที่หลากหลาย</p> <p>๓) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง และการเขียน พร้อมทั้งเลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ</p>	
--	---	--

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	<ul style="list-style-type: none"> -ชี้แจงแผนการสอนและการให้คะแนนในรายวิชา -ศึกษาศาสตร์และการศึกษาในปัจจุบัน 	๒	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษา	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปณโณ,ดร. และคณะ
๒	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพระพุทธศาสนากับการศึกษา	๒	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษา	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปณโณ,ดร. และคณะ
๓	จุดมุ่งหมายทางการศึกษาของพระพุทธศาสนา	๒	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษา	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปณโณ,ดร. และคณะ
๔	คำสอนในพระไตรปิฎกที่เกี่ยวกับการศึกษา : ไตรสิกขา	๒	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษา	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปณโณ,ดร. และคณะ
๕	คำสอนในพระไตรปิฎกที่เกี่ยวกับการศึกษา : กัลยาณมิตร	๒	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษา	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปณโณ,ดร. และคณะ
๖	คำสอนในพระไตรปิฎกที่เกี่ยวกับการศึกษา : ปรโตโฆสะและโยนิโส มนสิการ	๒	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษา	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปณโณ,ดร. และคณะ
๗	คำสอนในพระไตรปิฎกที่เกี่ยวกับการศึกษา : ภาวนา ๔ และปัญญา	๒	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปณโณ,ดร. และคณะ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	๓ -แนะแนวการออกข้อสอบกลาง ภาค		ตัวอย่างการศึกษา	
๘	สอบกลางภาค	-		
๙	คุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษา	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐุปถโน ,ดร. และคณะ
๑๐	คุณธรรมจริยธรรมสำหรับครู	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษา	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐุปถโน ,ดร. และคณะ
๑๑	คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษา	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐุปถโน ,ดร. และคณะ
๑๒	เทคนิคและวิธีการสอนของ พระพุทธเจ้า	๒	บรรยาย ศึกษา กรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษา	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐุปถโน ,ดร. และคณะ
๑๓	เปรียบเทียบการศึกษาตามแนว พระพุทธศาสนากับการศึกษา สมัยใหม่	๒	การนำเสนอรายงาน แลกเปลี่ยนซักถาม	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐุปถโน ,ดร. และคณะ
๑๔	วิเคราะห์สถานศึกษาวิถีพุทธที่ ประสบความสำเร็จ	๒	การนำเสนอรายงาน แลกเปลี่ยนซักถาม	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐุปถโน ,ดร. และคณะ
๑๕	-สรุปศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก -แนะแนวข้อสอบปลายภาค	๒	แลกเปลี่ยนเรียนรู้	พระมหาพิสิฐ วิสิษฐุปถโน ,ดร. และคณะ
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการ เรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
รายงานที่ได้รับ มอบหมาย	๔.๑ ๔.๕	ตรวจงาน	๓,๖,๑๐,และ ๑๔,	๑๐
สอบกลางภาค	๔.๒ ๔.๓	แบบทดสอบ ๔๐ ข้อ	๘	๒๐

รายงานกลุ่ม	๔.๔	รายงานหน้าชั้นเรียน	๑๓	๑๐
สอบปลายภาค	๔.๑-๔.๕	แบบทดสอบ	๑๖	๖๐

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑. เอกสารและตำราหลัก</p> <p>ตำราค้นคว้าจากพระไตรปิฎก ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย นายทวี เขจรกุล. (๒๕๕๒). เอกสารประกอบการสอน รายวิชา ๑๐๑ ๓๐๒ พระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์. ๑๒๕ หน้า.</p>
<p>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <p>พระเทพเวที (ประยุทธ ปยุตโต). เพื่ออนาคตของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, ๒๕๓๐. พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). ครูที่ดีต้องมีธรรมะ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๓๙. พระราชวรมนู (ประยุทธ ปยุตโต). พุทธธรรม. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๒๙. _____. ทางสายกลางของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, ๒๕๓๑. _____. ปรัชญาการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๐ วศิน อินทสระ. พุทธวิธีในการสอน. กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘. สมัคร บุรवास. ปัญญา : จุดกำเนิดของกระบวนการพัฒนาทางปัญญาของมนุษยชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สยาม, ๒๕๓๗</p>
<p>๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา</p> <p>ให้นิสิตประเมินประสิทธิผลของรายวิชา ได้แก่ วิธีการสอน การจัดกิจกรรมในและนอกห้องเรียน สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่ได้รับพร้อมข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง</p>
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ประเมินโดยภาควิชาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน หรือจากการสังเกตการสอนโดยอาจารย์ในภาควิชา</p>
<p>๓. การปรับปรุงการสอน</p> <p>ภาควิชากำหนดให้อาจารย์ผู้สอนทบทวนและปรับปรุงกลยุทธ์และวิธีการสอนจากผลการประเมินประสิทธิผลของรายวิชา แล้วจัดทำรายงานเมื่อสอนจบภาคเรียน นอกจากนี้ควรกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมกลยุทธ์การสอนหรือการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควรมีการประชุมอาจารย์ทั้งภาควิชาเพื่อหารือปัญหาการเรียนรู้ของนิสิตและร่วมกันหาแนวทางแก้ไข</p>

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ภาควิชามีคณะกรรมการประเมินข้อสอบและความเหมาะสมของการให้คะแนน โดยการสุ่มรายวิชา ภายในรอบเวลาหลักสูตร

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

ภาควิชา มีระบบการทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา โดยพิจารณาจากผลการประเมินการสอนโดยนิสิต ผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินของภาควิชา การรายงานรายวิชาโดยอาจารย์ผู้สอน หลังการทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา อาจารย์ผู้สอนรับผิดชอบในการทบทวนเนื้อหาที่สอนและกลยุทธ์การสอนที่ใช้ และนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาในรายงานรายวิชา เสนอต่อที่ประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตร พิจารณาให้ความคิดเห็นและสรุป วางแผนพัฒนาปรับปรุงพร้อมนำเสนอภาควิชา / คณะ เพื่อใช้ในการสอนครั้งต่อไป

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปญโญ, ดร.

ลงชื่อ _____ วันที่รายงาน _____

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พระมหาภิรัฐกรณ์ อัสุมาลี, ผศ.ดร.

ลงชื่อ _____ วันที่รับรายงาน _____